

RANKING ZAWODÓW

DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH za II półrocze 2010r.

Część I – diagnostyczna

SPIS TREŚCI

I ANALIZA BEZROBOCIA W MIEŚCIE JAWORZNIE	4
1) Poziom bezrobocia	4
2) Napływ osób bezrobotnych.....	8
3) Odpływ z bezrobocia	9
4) Struktury bezrobotnych.....	10
II ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	13
III ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH....	15

WSTĘP

Zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednym z zadań należących do samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Przez monitoring należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie prowadzi przedmiotowy monitoring od 2005r., a jego raporty są publikowane na stronie internetowej Urzędu www.pupjaworzno.internetdsl.pl.

Niniejszy ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych został opracowany na podstawie obowiązującej od 1 lipca 2010r. nowej klasyfikacji zawodów i specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. Z uwagi na fakt, iż klucz przejścia nie pozwala na jednoznaczne przyporządkowanie poprzednio obowiązujących zawodów nowym (wg 6 – cyfrowego kodu), przedstawione w rankingu tablice zostały opracowane wyłącznie za II półrocze 2010r.

Należy zaznaczyć, że poniższy ranking bazuje wyłącznie na podstawie danych statystycznych obejmujących bezrobocie rejestrowane, stąd też nie odzwierciedla w pełni procesów zachodzących po stronie popytowej i podażowej na lokalnym rynku pracy.

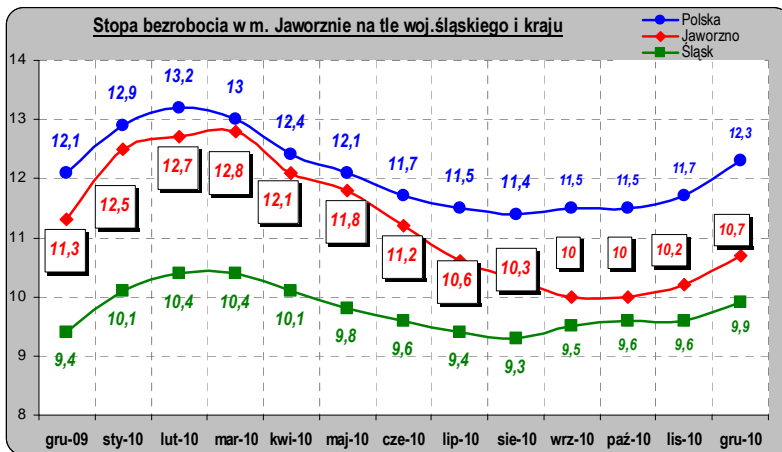
I ANALIZA BEZROBOCIA W MIEŚCIE JAWORZNIE

1) Poziom bezrobocia

Stopa bezrobocia w m. Jaworznie końcem 2010 r. ukształtowała się na poziomie 10,7% i w porównaniu do poziomu bezrobocia w kraju, pozostaje niższa o 0,6% natomiast w stosunku do stopy bezrobocia dla woj. śląskiego większa o 0,8 %.

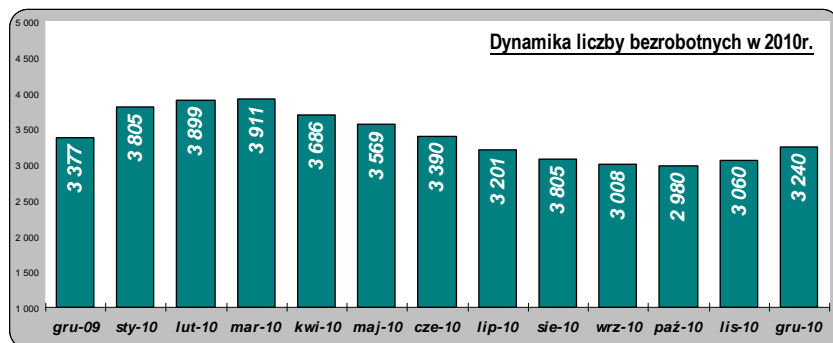
Dynamika wskaźnika bezrobocia dla m. Jaworzna w ujęciu rocznym wskazuje

na jego 0,6% spadek (grudzień 2009-11,3%, grudzień 2010-10,7%).

Osób bezrobotnych w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w końcu 2010 r. pozostawało zarejestrowanych 3 240, tj. o 137 osób mniej niż w grudniu 2009r.

Bezrobotne kobiety stanowiły 59,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych natomiast mężczyźni 40,3%.

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji tut. Urzędu Pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. W grudniu 2010 r. zbiorowość ta liczyła 2 584 osoby, co stanowiło 79,8% ogółu zarejestrowanych. Wśród osób poprzednio pracujących kobiety stanowiły 60% ogółu (1 547 kobiet).

Osoby bezrobotne dotychczas niepracujące stanowiły 20,2% populacji bezrobotnych, z kolei osoby nie posiadające żadnego zawodu - 11,4% ogółu. W obu wyżej wymienionych grupach bezrobotnych dominowały kobiety – stanowiły one 59,1% dotychczas niepracujących oraz 55,8% nieposiadających zawodu.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Co trzecia osoba bezrobotna, pozostająca w ewidencji końcem 2010r. posiadała jeden z dziesięciu przedstawionych poniżej zawodów:

Nazwa zawodu	Liczba osób ogółem	w tym kobiety	% udział osób w danym zawodzie w ogóle bezrobotnych
Sprzedawca	387	358	11,9%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	129	116	4,0%
Robotnik gospodarczy	96	56	3,0%
Kucharz/ kucharz malej gastronomi	93	62	2,9%
Sprzątaczką biurowa	90	88	2,8%
Robotnik budowlany	75	0	2,3%
Pakowacz	66	50	2,0%
Ślusarz	61	1	1,9%
Magazynier	38	10	1,2%
Technik ekonomista	36	34	1,1%
			33,1%

Nadal osoby bezrobotne najliczniej reprezentowały zawód: sprzedawca, pracownik obsługi biurowej, robotnik gospodarczy, kucharz oraz sprzątaczką. Podkreślić należy, iż w większości w/wym. zawodów dominują kobiety. Mężczyźni najczęściej posiadali zawód: robotnik budowlany, ślusarz oraz magazynier.

Analizując populację bezrobotnych w obszarze grup zawodowych, obrazujących ogólny podział zawodów i specjalności, odnotowano iż ponad 40% reprezentowała jedną z 4 grup zawodowych, tj.: *sprzedawcy i pokrewni (16,7% ogółu), pracownicy usług osobistych (9,7%), robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (8%) oraz robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (7,5%).*

Struktura zawodowa kobiet pozostających w ewidencji w końcu 2010r. wskazuje na dominację grup zawodowych:

- sprzedawcy i pokrewni – 25,2% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- pracownicy usług osobistych – 11,5%,
- sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni- 7%,
- pomoce domowe i sprzątaczką – 6,4%,
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 5,7% (w tym najwięcej krawcy, szwaczki, cukiernicy i pokrewni).

**Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
od momentu zarejestrowania się**

Ponad 15% bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie w końcu 2010r. stanowiły osoby poprzednio pracujące, które pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się (496 osób). Większość omawianej grupy to kobiety, które stanowiły 65% ogółu.

W analizowanej subpopulacji 42% bezrobotnych posiadało zawody zaliczane do czterech grup zawodowych, tj. sprzedawcy i pokrewni - 19,4%, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni - 8,5%, robotnicy pomocniczy w górnictwie - 7% oraz pracownicy usług osobistych - 6,7%.

Struktura najliczniejszych grup zawodowych wśród bezrobotnych kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 od momentu zarejestrowania przedstawiała się następująco: 28% - sprzedawcy i pokrewni, 9,7% - pomoce domowe i sprzątaczkki, 9% - pracownicy usług osobistych, 8,4% - sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

Najwięcej osób bezrobotnych, które pozostawały bez pracy powyżej 1 roku reprezentowała następujące zawody:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni pozostający w ewidencji powyżej 12 m-cy -razem	Bezrobotni pozostający w ewidencji powyżej 12 m-cy -kobiety
"522301"	Sprzedawca	76	72
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	26	25
"911207"	Sprzątaczkka biurowa	25	25
"515303"	Robotnik gospodarczy	14	10
"932101"	Pakowacz	11	9
"722204"	Ślusarz	11	0
"931301"	Robotnik budowlany	9	0
"512001"	Kucharz	9	9
"711901"	Montażysta dekoracji	7	7
"524990"	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni	7	6
"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej	6	0
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	6	3
"962902"	Dozorca	6	3
"723390"	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	6	1
"432103"	Magazynier	5	2
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	5	0
"513202"	Barman	5	5
"711202"	Murarz	5	0
"713102"	Malarz budowlany	5	1

Bezrobotni do 12 miesięcy od ukończenia nauki

W końcu 2010r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie pozostawało zarejestrowanych 311 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (tj. 9,6% ogółu bezrobotnych).

Wśród analizowanej grupy co trzecia osoba legitymowała się wykształceniem wyższym, 31,5 % wykształceniem policealnym i średnim zawodowym natomiast 14,5% to bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym i poniżej.

Większość osób (67%) pozostających w ewidencji do 12 miesięcy od ukończenia nauki to osoby nie posiadające stażu pracy, 37,3% to osoby nie posiadające zawodu. Struktura zawodowa bezrobotnych jest zróżnicowana, jednakże 23,5% bezrobotnych absolwentów posiadała jeden z następujących zawodów:

Nazwa zawodu	Liczba osób ogółem	w tym	
		kobiety	mężczyźni
Sprzedawca	18	17	1
Kucharz małej gastronomii/ kucharz	14	5	9
Pedagog	8	8	0
Fryzjer	8	8	0
Mechanik pojazdów samochodowych	7	0	7
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	6	4	2
Technik elektryk	4	0	4
Kelner	4	4	0
Technik logistik	4	1	3

Analizowana subpopulacja bezrobotnych najliczniej reprezentowała następujące grupy zawodowe:

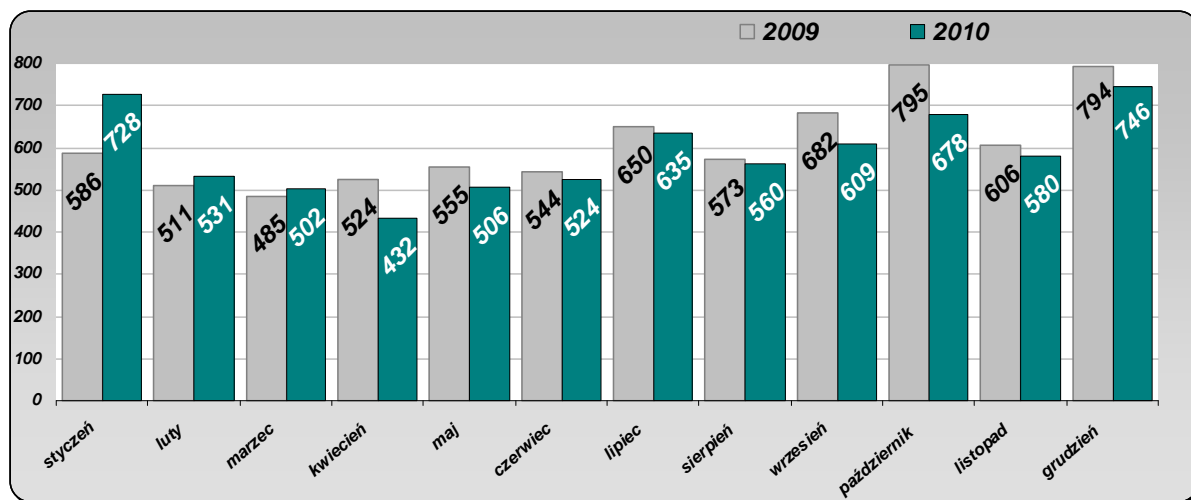
- Pracownicy usług osobistych – 18,5%
- Sprzedawcy i pokrewni – 15,4%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 7,2%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 6,7%
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 5,6%

Kobiety „absolwentki” pozostające w ewidencji w końcu 2010r. najczęściej posiadały zawód z grupy: Sprzedawcy i pokrewni (22%), Pracownicy usług osobistych (18%), Specjaliści nauczania i wychowania (8,2%), Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (7,4%).

2) Napływ osób bezrobotnych

W 2010r. status osoby bezrobotnej uzyskało **7 031** osób (3 223 osoby w I półroczu 2010r., 3 808 osób w II półroczu 2010r). Z ogółu zarejestrowanych w powyższym okresie 16,6% nabyło uprawnienia do zasiłku dla bezrobotnych (w 2009 r. - 16,4%).

Liczba osób zarejestrowanych – porównanie 2010 r. / 2009 r.

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2010r. przeważały:

- ▶ **osoby poprzednio pracujące (75%)**, które najczęściej były zatrudnione w:
 - handlu hurtowym i detalicznym oraz naprawie pojazdów samochodowych (23,5%),
 - przetwórstwie przemysłowym (16,4%),
 - budownictwie (8,5%).
- ▶ osoby, które **wcześniej figurowały w ewidencji Urzędu Pracy - 79,8%**.

Analizując bezrobocie wg zawodów zauważa się, że największy udział w napływie bezrobotnych w II półroczu 2010 r. stanowiły osoby posiadające zawód:

Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	
	II półrocze 2010	Udział w ogóle bezrobotnych rejestrujących się w II półroczu 2010r. (%)
Sprzedawca	396	10,4%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	134	3,5%
Robotnik gospodarczy	107	2,8%
Robotnik budowlany	97	2,5%
Pakowacz	77	2,0%
Sprzątaczką biurową	70	1,8%
Ślusarz	66	1,7%
Kucharz	61	1,6%
Magazynier	56	1,5%

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

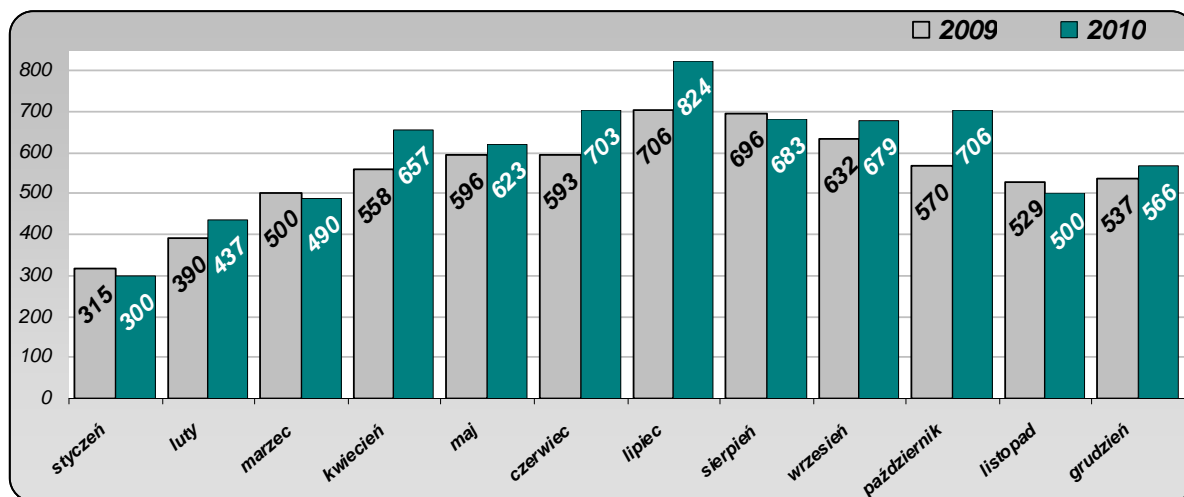
Kucharz małej gastronomii	39	1,0%
Fryzjer	39	1,0%
Montażysta dekoracji	38	1,0%
Mechanik pojazdów samochodowych	36	0,9%
Górnik eksploatacji podziemnej	34	0,9%
Kierowca samochodu ciężarowego	33	0,9%
Technik ekonomista	29	0,8%
Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	28	0,7%
Pomoc kuchenna	28	0,7%
Szwaczka	27	0,7%
Technik mechanik	26	0,7%
Barman	26	0,7%
Krawiec	26	0,7%
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	25	0,7%
Kasjer handlowy	24	0,6%
Kierowca operator wózków jezdniowych	24	0,6%
Przedstawiciel handlowy	22	0,6%
Kelner	22	0,6%
Telemarketer	22	0,6%
Murarz	22	0,6%
Kierowca samochodu osobowego	22	0,6%
Technik elektryk	21	0,6%
Robotnik magazynowy	21	0,6%
Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	20	0,5%
Robotnik drogowy	20	0,5%
Pedagog	19	0,5%
Kosmetyczka	19	0,5%
Pozostali spawacze i pokrewni	19	0,5%
Księgowy	18	0,5%
Elektromonter (elektryk) zakładowy	18	0,5%
Piekarz	18	0,5%

Bezrobotni posiadający w/wym. zawody reprezentowali 50% ogółu rejestrujących się w II półroczu 2010r. Wśród nowo zarejestrowanych 15,5% stanowiły osoby bezrobotne nieposiadające zawodu, tj. osoby nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

3) Odływ z bezrobocia

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji tut. Urzędu w 2010r. wynosiła **7 168** (3 210 osób w I półroczu i 3 958 osób w II półroczu). Wśród osób, które utraciły status bezrobotnego 53% stanowiły kobiety.

Liczba osób wyłączonej z ewidencji – porównanie 2010 r. / 2009 r.

Najczęściej osoby bezrobotne straciły status w wyniku:

- **podjęcia pracy** – 32,5% ogółu wyrejestrowanych (w 2009 roku – 32,8%)
- **niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy** – 33,3% (w analogicznym okresie 2009 roku – 29,6%)
- **rozpoczęcia: szkolenia, stażu, prac społecznie użytecznych** – 24% (w 2009 – 24,5%).

4) Struktury bezrobotnych

➤ *Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy*

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określiła kategorie bezrobotnych zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W końcu 2010r. w ewidencji tut. Urzędu Pracy pozostawało **2 799 osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, tj. 86,4% ogółu bezrobotnych. Największy odsetek stanowiły osoby bez wykształcenia średniego – co druga osoba reprezentowała w/wym. bezrobotnych. Kolejną pod względem wielkości grupą są bezrobotni długotrwale (co trzeci zarejestrowany). Duży udział w ogóle bezrobotnych miały również osoby nieposiadające doświadczenia zawodowego (28,5%) oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych (18,8%). Osoby do 25 roku życia stanowiły 26,1 % ogółu bezrobotnych, natomiast osoby powyżej 50 roku życia – 19,8%.

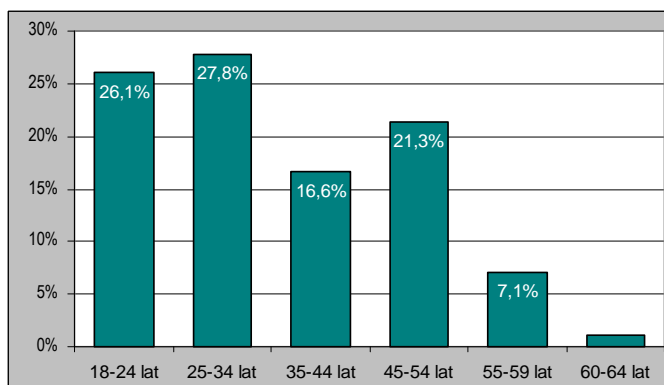
Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan na 31 grudnia 2010r.)

	ilość osób	udział w ogóle bezrobotnych
➤ do 25 roku życia	845	26,1%
➤ długotrwale bezrobotne	1 182	36,5%
➤ kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	259	8,0%
➤ powyżej 50 roku życia	643	19,8%
➤ bez wykształcenia średniego	1 500	46,3%
➤ bez kwalifikacji zawodowych	610	18,8%
➤ bez doświadczenia zawodowego	924	28,5%
➤ samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia	276	8,5%
➤ które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	38	1,2%
➤ niepełnosprawni	222	6,9%

W celu dogłębnego scharakteryzowania struktury bezrobocia w mieście określono ilościowe udziały osób bezrobotnych z podziałem na staż pracy, wiek, czas pozostawania bez pracy oraz wykształcenie.

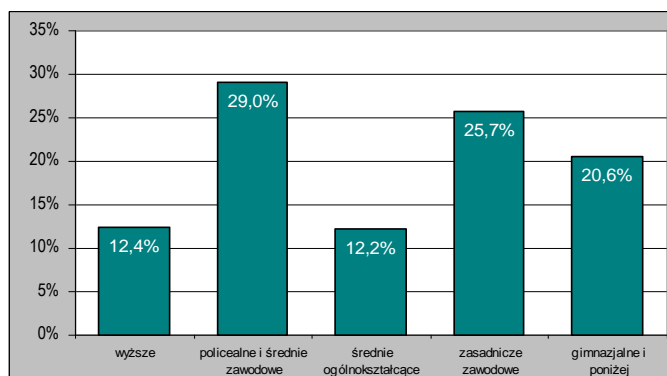
➤ Bezrobotni wg wieku

Uwzględniając wiek osób bezrobotnych odnotowuje się, iż najwięcej osób znajduje w przedziale wiekowym **od 18 do 34 lat – 53,9% ogółu** bezrobotnych, z czego 26,1% to osoby młode, które nie ukończyły 25r. życia. **Co piąty** bezrobotny znajdował się pomiędzy **45 a 54 rokiem życia**.

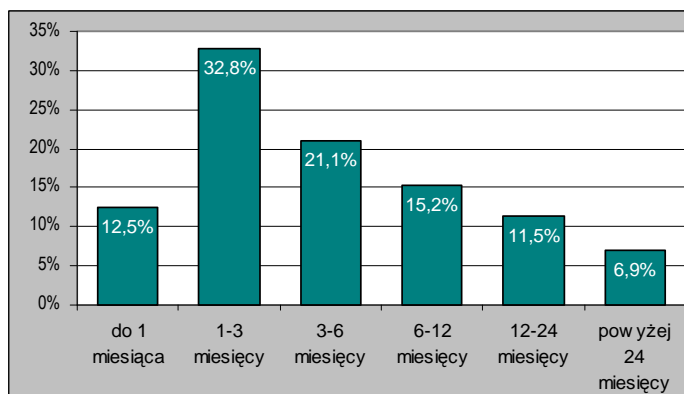
➤ Bezrobotni wg wykształcenia

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia wskazuje, iż osoby bezrobotne najczęściej legitymują się wykształceniem **policealnym i średnim zawodowym (29%)**. Co czwarty bezrobotny posiada wykształcenie **zasadnicze zawodowe**.

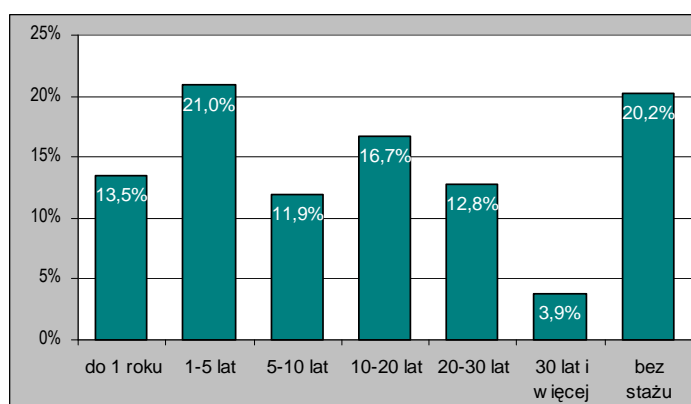
➤ Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy

Co trzecia osoba bezrobotna pozostająca w ewidencji tut. Urzędu końcem 2010r. **poszukiwała zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy**. Odsetek osób pozostających bez pracy do 12 miesięcy wyniósł 81,6% natomiast osób zarejestrowanych dłużej niż 24 miesiące – 6,9%.

➤ Bezrobotni wg stażu pracy

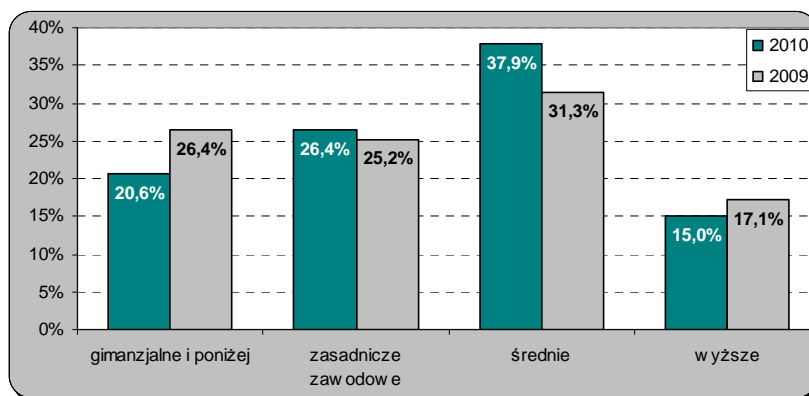
W kontekście stażu pracy największy udział wśród bezrobotnych (**54,7%**) mają osoby, które **nie posiadają stażu pracy lub staż ten jest niewielki (do 5 lat)**.

II ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW

Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w 2010r. wyniosła **2 309** (w tym w I półroczu 2010r. - 1 277, w II półroczu 2010r. – 1 032). Najwięcej ofert zgłaszano z sektora prywatnego (67,2% ogółu).

Struktura ofert wg wykształcenia wskazuje, że w 2010 r. wzrosło zapotrzebowanie pracodawców na pracowników posiadających wykształcenie co najmniej średnie. Wśród ofert będących w dyspozycji tutaj Urzędu ponad połowa (52,9%) skierowana była do osób legitymujących się wykształceniem średnim lub wyższym (w 2009 – 48,4%), przy czym liczba ofert skierowanych do osób z wykształceniem średnim wzrosła (z 31,3% w 2009r. do 37,9% w 2010r.), natomiast liczba ofert

skierowanych do osób z wykształceniem wyższym zmniejszyła się - z 17,1% w 2009r. do 15% w 2010r. Jednocześnie odnotowano spadek ilości ofert skierowanych do osób posiadających wykształcenie gimnazjalne i poniżej (z 26,4% w 2009r. do 20,6% w 2010r.).

Struktura ofert pracy wg najliczniejszych grup zawodów. Ponad połowa ofert zatrudnienia zgłoszonych w II półroczu 2010r. była skierowana do bezrobotnych sklasyfikowanych w następujących grupach zawodowych:

Nazwa grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w II półroczu 2010
➤ PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH	14,9%
➤ SEKRETARKI, OPERATORZY URZĄDZEŃ BIUROWYCH I POKREWNI	14,1%
➤ SPRZEDAWCY I POKREWNI	11,7%
➤ ROBOTNICY BUDOWLANI I POKREWNI	6,1%
➤ ŚREDNI PERSONEL DS. BIZNESU I ADMINISTRACJI	5%
➤ SPECJALIŚCI DS. EKONOMICZNYCH I ZARZĄDZANIA	4,5%
➤ ROBOTNICY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	4,3%

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Struktura ofert pracy, pozostających w dyspozycji tut. Urzędu wskazuje, że największe zapotrzebowanie pracodawców w II półroczu 2010r. było skierowane do pracowników posiadających kwalifikacje należące do grup wielkich: pracownicy usług osobistych, sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni oraz sprzedawcy i pokrewni.

Struktura ofert pracy wg zawodów, które w II półroczu 2010 r. pozostawały w dyspozycji tut. Urzędu Pracy obrazuje, iż pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników w zawodach:

Nazwa zawodu	Oferty zgłoszone w II półroczu 2010 r.
Sprzedawca	102
Robotnik gospodarczy	97
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	84
Technik prac biurowych	60
Sprzątaczką biurową	42
Kucharz	29
Przedstawiciel handlowy	26
Specjalista do spraw kluczowych klientów (key account manager)	22
Robotnik budowlany	22
Kierownik działu sprzedaży	21
Kierownik działu zakupów	20
Pomoc kuchenna	19
Kierowca samochodu ciężarowego	17
Magazynier	16
Głazurnik	15
Technik handlowiec	13
Kierownik działu marketingu	11
Spawacz metodą MAG	11
Fryzjer	10
Krawiec	10
Robotnik drogowy	10
Murarz	9
Opiekunka dziecięca	8
Dyrektor generalny	7
Agent ubezpieczeniowy	7
Rejestratorka medyczna	7
Elektromonter (elektryk) zakładowy	7
Opiekun marki (brand manager)	6
Kosmetyczka	6
Brukarz	6
Malarz budowlany	6

Najwięcej ofert w II półroczu 2010r. pracodawcy kierowali do: sprzedawców, robotników gospodarczych, pracowników obsługi biurowej i techników prac biurowych. W głównej mierze są to jednak zawody, dla których najczęściej pojawiają się oferty prac subsydiowanych (prac społecznie użytecznych, robót publicznych, staży).

Struktura ofert pracy wg sekcji PKD- oferty będące w dyspozycji tut. Urzędu w II półroczu 2010 r. zgłaszano najczęściej w sekcjach:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (**31,2%** ogółu),
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**12,1%** ogółu ofert),
- Budownictwo (**11,4%** ogółu ofert),
- Przetwórstwo przemysłowe (**9,2%** ogółu).

III ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) w zawodzie k oblicza się za pomocą poniższego wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{O_I^k}{\bar{B}_I^k}$$

gdzie:

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w analizowanym okresie,

\bar{B}_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w analizowanym okresie.

Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest:

- większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi**,
- zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$) - z zawodami **w równowadze**,
- jest mniejszy od 0,9 ($W < 0,9$) - z zawodami **nadwyżkowymi**.

Zawody deficytowe - poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W oparciu o tablice wynikowe wygenerowane na podstawie sprawozdania o osobach bezrobotnych i ofertach wg zawodów i specjalności dokonano rankingu zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy w II półroczu 2010 r. (zawodów o najwyższym poziomie deficytu):

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2010 roku	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
"332101"	Agent ubezpieczeniowy	1,1667	0,1667	7
"112017"	Prezes	0,8333	0,1667	5
"122102"	Kierownik działu sprzedaży	3,5	0,8333	4,2
"122101"	Kierownik działu marketingu	1,8333	0,5	3,67
"422603"	Rejestratorka medyczna	1,1667	0,3333	3,5
"215103"	Inżynier elektryk	0,5	0,1667	3
"325402"	Technik masażysta	0,5	0,1667	3
"334302"	Asystent dyrektora	0,5	0,1667	3
"422103"	Technik obsługi turystycznej	0,5	0,1667	3
"263401"	Psycholog	0,6667	0,3333	2
"311104"	Technik geodeta	0,3333	0,1667	2
"325905"	Opiekunka dziecięca	1,3333	0,6667	2
"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,3333	0,1667	2
"524403"	Sprzedawca na telefon	0,3333	0,1667	2
"712602"	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,3333	0,1667	2
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,3333	0,1667	2
"814104"	Wulkanizator	0,3333	0,1667	2
"932901"	Konserwator części	0,3333	0,1667	2
"833101"	Kierowca autobusu	0,8333	0,5	1,67
"325907"	Terapeuta zajęciowy	0,5	0,3333	1,5
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,5	0,3333	1,5
"712101"	Dekarz	0,5	0,3333	1,5
"834204"	Operator sprzętu ciężkiego	0,5	0,3333	1,5
"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,6667	0,5	1,33
"752208"	Stolarz meblowy	0,8333	0,6667	1,25
"332203"	Przedstawiciel handlowy	4,3333	3,6667	1,18

Wśród zawodów deficytowych w II półroczu 2010r. wyodrębniono takie zawody jak: agent ubezpieczeniowy, technik masażysta, terapeuta zajęciowy, przedstawiciel handlowy, opiekunka dziecięca, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych. Są to zawody, w których deficyt siły roboczej był najbardziej odczuwalny w drugiej połowie 2010r.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W analizowanym okresie do zawodów deficytowych zalicza się także zawody: kierownik działu sprzedaży, kierownik działu marketingu, prezes. Powyższa sytuacja dotyczy w szczególności ofert pracy napływających ze spółek chińskich, które prowadzą sprzedaż hurtową wyrobów tekstylnych w nowopowstałym na terenie miasta Centrum Handlu Chińskiego. Z uwagi na fakt, iż w rejestrze bezrobotnych brak osób spełniających wymogi stawiane w ofercie (m.in. dobra znajomość kultur państw Azji oraz biegła znajomość języka chińskiego) Pracodawcy występują do Wojewody o wyrażenie zgody na zatrudnienie cudzoziemca (obywateli Republiki Chin).

Zawody nadwyżkowe - poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie (tj. wykazują nadwyżkę w liczbach bezwzględnych, czyli różnicę pomiędzy liczbą bezrobotnych i ofert pracy w powyższych zawodach). Zawody, w których nie zgłoszono ofert pracy, a występują bezrobotni, są również nadwyżkowymi.

Zgodnie z zaleceniami MPIPS poniżej zestawiono ranking 30 zawodów nadwyżkowych wg wskaźnika intensywności nadwyżki na poziomie 6 - cyfrowego kodu zawodu, które wystąpiły w II półroczu 2010 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2010	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
"941201"	Pomoc kuchenna	3,1667	4,6667	0,6786
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	14	22,3333	0,6269
"911207"	Sprzątaczką biurową	7	11,6667	0,6
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	2,8333	5,5	0,5152
"931205"	Robotnik drogowy	1,6667	3,3333	0,5
"711202"	Murarz	1,5	3,6667	0,4091
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	1,1667	3	0,3889
"753105"	Krawiec	1,6667	4,3333	0,3846
"512001"	Kucharz	3,5	10,1667	0,3443
"514202"	Kosmetyczka	1	3,1667	0,3158
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,6667	2,1667	0,3077
"432103"	Magazynier	2,6667	9,3333	0,2857
"522301"	Sprzedawca	17	66	0,2576
"514101"	Fryzjer	1,6667	6,5	0,2564
"311303"	Technik elektryk	0,8333	3,5	0,2381

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

"513101"	Kelner	0,8333	3,6667	0,2273
"931301"	Robotnik budowlany	3,6667	16,1667	0,2268
"331301"	Księgowy	0,6667	3	0,2222
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,3333	2	0,1667
"513202"	Barman	0,6667	4,3333	0,1538
"261906"	Prawnik legislator	0,3333	2,3333	0,1429
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,8333	6	0,1389
"331403"	Technik ekonomista	0,5	4,8333	0,1034
"753303"	Szwaczka	0,3333	4,5	0,0741
"351203"	Technik informatyk	0,1667	2,3333	0,0714
"751201"	Cukiernik	0,1667	2,5	0,0667
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,1667	3,6667	0,0455
"932101"	Pakowacz	0,5	12,8333	0,039
"311504"	Technik mechanik	0,1667	4,3333	0,0385
"722204"	Ślusarz	0,3333	11	0,0303

Analizowany okres wskazuje nadal na nadwyżkę w zakresie zawodów: sprzedawca, technik ekonomista, ślusarz. W przypadku sprzedawców wskaźnik nadwyżki związany jest z dużą rotacją pracowników i pomimo, iż pracodawcy zgłaszają oferty pracy dla sprzedawców, to jednak ich liczba jest niewystarczająca do zaspokojenia potrzeb osób bezrobotnych w tym zawodzie.

Do zawodów nadwyżkowych nadal należą zawody: technik mechanik, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer. Osoby teoretycznie posiadające kwalifikacje do wykonywania pracy w powyższych zawodach, a rejestrujące się w tut. Urzędzie, to w głównej mierze absolwenci szkół, dla których główną barierą w podjęciu pracy jest brak właściwej praktyki zawodowej, wymaganej przez pracodawców.

W analizowanym okresie, podobnie jak w I półroczu 2010r., do zawodów nadwyżkowych zalicza się zawód technik elektryk i elektromonter (elektryk) zakładowy - wynika to z faktu, iż osoby rejestrujące się w powyższych zawodach nie posiadają odpowiednich uprawnień (SEP), istotnych w podjęciu zatrudnienia w w/wym. zawodzie.

Zawody zrównoważone- przez zawód zrównoważony należy rozumieć zawód, w którym występuje równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu.

W II półroczu 2010r. w mieście Jaworznie do grupy zawodów zrównoważonych można zaliczyć przede wszystkim:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II półroczu 2010 roku	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w II półroczu 2010 roku	Wskaźnik intensywności i nadwyżki zawodów
"216304"	Projektant wzornictwa przemysłowego	0,3333	0,3333	1
"227101"	Diagnosta laboratoryjny	0,1667	0,1667	1
"235912"	Pedagog szkolny	0,1667	0,1667	1
"311201"	Kosztorysant budowlany	0,3333	0,3333	1
"343101"	Fotograf*	0,3333	0,3333	1
"522305"	Technik handlowiec*	2,1667	2,1667	1
"712690"	Pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	0,3333	0,3333	1
"753402"	Tapicer*	0,1667	0,1667	1
"811104"	Operator koparki	0,3333	0,3333	1

WNIOSKI:

Najliczniej reprezentatywne zawody wśród:

- ▶ bezrobotnych pozostających w ewidencji końcem 2010r.: **sprzedawca, pracownik obsługi biurowej, sprzątaczką biurowa, robotnik budowlany, kucharz**; (11,4% nie posiadała żadnego zawodu),
- ▶ bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – **sprzedawca, kucharz, pedagog, fryzjer**; (37,3% to osoby bez zawodu),
- ▶ osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy - **sprzedawca, sprzątaczką biurowa, pracownik obsługi biurowej**;
- ▶ bezrobotnych rejestrujących się w II półroczu 2010r. - **sprzedawca, pracownik obsługi biurowej, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurowa, ślusarz, pakowacz, kucharz** (wśród nowo zarejestrowanych 15,5% stanowiły osoby bez zawodu),
- ▶ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych przez pracodawców w II półroczu 2010r. - **sprzedawca, robotnik gospodarczy, pracownik obsługi biurowej, technik prac biurowych, sprzątaczką biurowa, kucharz, przedstawiciel handlowy, specjalista ds. kluczowych klientów** (nadal poszukiwane były osoby w branży budowlanej: **glazurnik, robotnik budowlany**).

Wybrane zawody nadwyżkowe i deficytowe w II półroczu 2010r.:

- ▶ **zawody deficytowe:** agent ubezpieczeniowy, technik masażysta, terapeuta zajęciowy, przedstawiciel handlowy, opiekunka dziecięca, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych,
- ▶ **zawody nadwyżkowe:** sprzedawca, pracownik obsługi biurowej, technik ekonomista, kucharz, sprzątaczką biurowa, ślusarz, technik mechanik, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, technik elektryk i elektromonter (elektryk) zakładowy.